

OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD KOD POSLODAVCA

PROGRAM „OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD KOD POSLODAVCA“

I USLOVI

1. Normativni i programsko – planski okvir programa

Normativni osnov za realizaciju programa osposobljavanja za rad kod poslodavca sadržan je u Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (“Službeni list CG”, br. 24/19), kojim je u članu 38 utvrđeno da se mjere aktivne politike zapošljavanja, među kojima i *obrazovanje i osposobljavanje odraslih*, sprovode kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje, a realizuju se u skladu sa pravilima o dodjeli državne pomoći. Nadalje, odredbom člana 40 stav 1 Zakona propisano je da obrazovanje i osposobljavanje odraslih podrazumijeva pružanje mogućnosti nezaposlenim licima da, između ostalog, kroz *program osposobljavanja za sticanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova određenog radnog mjesta kod poslodavca povećaju zapošljivost i zapošljavanje*.

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, kao osnovni dokument sprovođenja politike zapošljavanja, za prvi prioritet ima povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje stope nezaposlenosti koji se postiže efikasnijom primjenom mjera aktivne politike zapošljavanja (Prioriteta 1, Cilj 2 „Povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja“).

Programsko planska dokumenta kojima se ostvaruju strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja i na osnovu kojih Zavod za zapošljavanje sprovodi mjere aktivne politike zapošljavanja su Akcioni plan zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa i Program rada Zavoda. Akcionim planom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019 godinu i Programom rada za tekuću godinu predviđena je realizacija *programa osposobljavanja za rad kod poslodavca*.

Zakonom o budžetu za 2019. godinu obezbijeđena su sredstva za finansiranje programa aktivne politike zapošljavanja, a time i programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, dok je navedenim programsko – planskim dokumentima predviđeno finansiranje ovog programa u iznosu od 278.017,50 €.

2. Razlozi koji su usloveli realizaciju programa

U ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti sa 59,9 % učestvuju lica starija od 40 godina sa 39,1 % lica bez zanimanja, a sa 66 % učestvuju lica koja su u evidenciji nezaposlenih duže od jedne godine. Učešće lica koja su u nepovoljnom položaju na tržištu rada u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti pokazuje tendenciju rasta.

Pored izražene disproporcije između ponude i tražnje na tržištu rada otežavajući faktor prilagodljivosti ovih lica potrebama tržišta rada je i nedostatak praktičnih znanja i vještina. To iziskuje sprovođenje programskih aktivnosti koje će im omogućiti sticanje nedostajućih znanja i vještina, njihovu praktičnu primjenu u realnom radnom okruženju i zapošljavanje na poslovima za čiji rad su i osposobljeni.

Sprovođenje podsticajnih programa za zapošljavanje doprinosi rješavanju problema nezaposlenosti i ublažavanju negativnih trendova na tržištu rada.

STEP analiza programa

Socijalne okolnosti

- Relativno visoka stopa nezaposlenosti lica koja ne posjeduju primjenljiva znanja i vještine.
- Dugoročna nezaposlenost negativno utiče na integraciju nezaposlenih na tržištu rada, a time i na njihov socijalno ekonomski status.

Tehničke okolnosti

- Učesnicima programa se zapošljavanjem u trajanju od tri mjeseca, obezbjeđuje potrebna infrastruktura da u realnom radnom okruženju, stiču znanja i vještine potrebne za obavljanje poslova određenog radnog mjesta.

Ekonomске okolnosti

- Nedovoljna spremnost poslodavaca za preuzimanje odgovornosti za zapošljavanje lica koja ne posjeduju praktična, primjenljiva znanja i vještine za obavljanje poslova određenog radnog mjesta negativno utiče na otvaranje novih radnih mjesta, a time i na društveno – ekonomski razvoj .

Političke okolnosti

- Program doprinosi stimulanju zapošljavanja domaće radne snage.

3. Struktura programa

3.1. Vrsta programa

Program „Osposobljavanje za rad kod poslodavca“ je jedan od programa aktivne politike zapošljavanja kreiran u skladu sa potrebama tržišta rada, a u cilju povećanja zapošljivosti i zaposlenosti nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda.

Prema kategorizaciji EUROSTAT-a ovaj program se svrstava u kategoriju 2.2 – „Osposobljavanje na radnom mjestu“, kao najzastupljeniji način osposobljavanja, sa učešćem iznad 75% .

3.2. Svrha programa

Podrška pri zapošljavanju nezaposlenih lica u nepovoljnom položaju na tržištu rada.

3.3. Cilj programa

Povećanje zapošljivosti i zaposlenosti nezaposlenih lica kojima je nedostatak praktičnih znanja i vještina identifikovan kao prepreka u zapošljavanju.

3.4. Očekivani rezultati programa

- Uključeno 250 nezaposlenih lica u nepovoljnom položaju na tržištu rada.

Izvor verifikacije: zaključen individualni plan zapošljavanja, ugovor o radu, prijava na obavezno socijalno osiguranje i evidencija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

- Povećana zaposlenost za 250 nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda koja pripadaju ciljnoj grupi programa, u trajanju od tri mjeseca.

Izvor verifikacije: evidencija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

- Povećana zapošljivost za 90 % učesnika programa.

Izvor verifikacije: završni izvještaj izvođača o realizaciji programa.

- Povećana zaposlenost 55 % uspješnih učesnika programa u periodu do šest mjeseci po realizaciji programa.

Izvor verifikacije: evidencija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

3.5. Programske aktivnosti

Aktivnost 1: Pripremne aktivnosti

Nakon dobijanja obavještenja Agencije za zaštitu konkurencije da Zavod za zapošljavanje Crne Gore može realizovati program osposobljavanja za rad kod poslodavca dodjelom državne pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) i usvajanju programa od strane Upravnog odbora Zavoda, preduzeće se aktivnosti izbora izvođača i učesnika programa.

1.1. Izbor izvođača programa

Zavod će izvršiti izbor izvođača programa osposobljavanja za rad kod poslodavca na osnovu javnog konkursa kojim će se poslodavci upoznati sa predmetom, planiranim ciljevima i rezultatima realizacije programa, raspoloživim sredstvima za finansiranje programa, uslovima za prijavu na konkurs, kriterijumima izbora izvođača programa, rokovima i načinom podnošenja zahtjeva na konkurs, kao i načinom informisanja podnosioca o ishodu njegovog zahtjeva.

Odluku o izboru izvođača programa osposobljavanja za rad kod poslodavca donijeće Upravni odbor Zavoda na predlog Komisije za utvrđivanje predloga za izbor izvođača programa.

Zavod i izabrani izvođači programa zaključice ugovore kojima će se urediti međusobna prava, obaveze i odgovornosti u vezi realizacije programa osposobljavanja za rad kod poslodavca.

1.2. Izbor učesnika programa

Zavod kontinuirano sprovodi aktivnosti individualnog i grupnog informisanja, motivisanja i savjetovanja nezaposlenih lica koja su u nepovoljnom položaju na tržištu rada u cilju pripreme ovih lica za uključivanje u program.

Nezaposlena lica, kojima je nedostatak praktičnih, upotrebljivih znanja i vještina identifikovan kao prepreka u zapošljavanju, biće upoznata sa uslovima i ostalim bitnim elementima za uključivanje u konkretne programe izabranih izvođača.

Izbor učesnika programa izvršiće se iz reda pripremljenih nezaposlenih lica saglasno uslovima određenih radnih mjesta iskazanim zahtjevima izvođača. Izabrani učesnici programa uključice se u program na osnovu individualnih planova zapošljavanja zaključenih sa Zavodom.

Međusobna prava, obaveze i odgovornosti izvođača i izabranih učesnika programa uredice se ugovorima o radu u trajanju od tri mjeseca.

Aktivnost 2: Osposobljavanje za obavljanje poslova određenog radnog mjesta

Program osposobljavanja učesnicima omogućava sticanje praktičnih znanja i vještina potrebnih za samostalno obavljanje poslova određenog radnog mjesta, a izvođačima obezbjeđenje nedostajuće radne snage.

Učesnici programa će se, uz podršku mentora, osposobljavati za obavljanje poslova određenog radnog mjesta u realnom radnom okruženju, u trajanju od tri mjeseca.

Aktivnost 3: Monitoring programa

Ova aktivnost podrazumijeva kontinuirano praćenje procesa realizacije programa i izvještavanje o realizovanim aktivnostima u cilju povećanja efikasnosti i efektivnosti programa. Takođe, predstavlja osnov za evaluaciju programa, odnosno ocjenu kvaliteta programa cijenjenu na osnovu ostvarenih rezultata.

Realizacijom ove aktivnosti od strane Zavoda i izvođača programa, između ostalog, obezbijediće se i blagovremeno preduzimanje eventualnih korektivnih radnji u cilju postizanja planiranih rezultata.

Aktivnost 4: Promocija programa

Promocija programa će se sprovoditi kontinuirano, od prvog mjeseca realizacije programa, a u cilju što veće informisanosti ciljne javnosti. Ovu programsku aktivnost sprovodiće Zavod u saradnji sa izvođačima i učesnicima programa.

Aktivnost 5: Evaluacija programa

Pored ocjene uticaja programa na ciljnu grupu, izvršiće se i evaluacija svih programskih aktivnosti, uključujući i opravdanost i efikasnost utrošenih sredstava.

U posljednjem mjesecu realizacije programa, kao i u periodu do šest mjeseci po završetku programa sumiraće se uticaj programa u odnosu na postavljene ciljeve, analizirati eventualne identifikovane prepreke uspješne realizacije programa i izvesti zaključci. Na taj način će se dobiti jasnija slika o postignuću programa i njegovim nedostacima.

Ovu programsku aktivnost sprovodiće Zavod u saradnji sa izvođačima programa.

3.6. Lokacija i vrijeme realizacije programa sa terminskim planom programskih aktivnosti

Program će se sprovoditi na teritoriji Glavnog grada, Prijestonice i svih opština, odnosno lokalnih samouprava u Crnoj Gori, u trajanju od četiri mjeseca.

Terminski plan programskih aktivnosti

Aktivnosti	Mjesec I	Mjesec II	Mjesec III	Mjesec IV
Pripremne aktivnosti				
Osposobljavanje za obavljanje poslova određenog radnog mjesta				
Monitoring programa				
Promocija programa				
Evaluacija programa				

3.7. Izvođači programa

Izvođači programa mogu biti privredni subjekti koji svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Crne Gore.

Da bi se smatrali opravdanim za realizaciju programa izvođači moraju da ispunjavaju slijedeće uslove:

- Da posjeduju prostorne, tehničke, kadrovske i druge uslove potrebne za realizaciju ovog programa.
Izvor verifikacije: izjava izvođača programa.
- Da su registrovani za obavljanje djelatnosti, najmanje 12 mjeseci prije prijave na konkurs za izbor izvođača.
Izvor verifikacije: rješenje o upisu u registar nadležnog organa
- Da nijesu u stečajnom postupku, postupku likvidacije, nijesu prestali obavljati djelatnost i da im žiro račun nije blokiran.
Izvor verifikacije: izjava izvođača programa.
- Imaju izmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja, zaključno sa 31.12.2018. godine.
Izvor verifikacije: uvjerenja Poreske uprave da je izvođač izmirio obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja, zaključno sa 31.12.2018. godine.
- Da su referentni i kredibilni za realizaciju programa cijeneći na osnovu ostvarene saradnje sa Zavodom.
Izvor verifikacije: mišljenje Zavoda.
- Da su upoznati da sa nezaposlenim licima uključenim u realizaciju programa osposobljavanja, kao učesnicima programa zaključuju ugovore o radu u trajanju od tri mjeseca.
Izvor verifikacije: izjava izvođača programa.
- Da su upoznati da dodijeljena sredstva mogu koristiti samo za troškove programa.

Izvor verifikacije: izjava izvođača programa.

- Da su upoznati da sredstva Zavoda za realizaciju ovog programa predstavljaju državnu pomoć male vrijednosti (de minimis pomoći) i da ista ne smiju prelaziti iznos od 200.000 € u tri fiskalne godine, za iste opravdane troškove.
- Izvor verifikacije: izjava izvođača programa i izjava za pomoći male vrijednosti.

Prednost pri izboru imaće izvođači koji predviđaju sprovođenje programa u sjevernim i manje razvijenim opštinama: Pljevlja, Žabljak, Mojkovac, Bijelo Polje, Kolašin, Berane, Petnjica, Andrijevica, Gusinje, Rožaje, Plav, Šavnik, Plužine, Cetinje i Ulcinj.

II CILJNA GRUPA

Direktna ciljna grupa

Direktnu ciljnu grupu obuhvaćenu ovim programom čini 250 nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda kojima je nedostatak praktičnih znanja i vještina prepreka u zapošljavanju.

Indirektna ciljna grupa

Indirektni korisnici programa su:

- Privredni subjekti – smanjenje nelojalne konkurencije;
- Lokalne samouprave – doprinos otvaranju novih radnih mjesta, povećanju zaposlenosti i društveno – ekonomskom razvoju;
- Društvo u cjelini – stvaranje povoljnijeg tržišnog ambijenta, doprinos razvoju ljudskih resursa i društveno – ekonomskom razvoju.

III KRITERIJUMI

1. Kriterijumi izbora izvođača programa

Zahtjevi za realizaciju programa osposobljavanja za rad kod poslodavca ocjenjivaće se primjenom tri kriterijuma izbora i to:

1. Značaj programa,
2. Održivost programa i
3. Konkurentnost i razvijenost opštine sprovođenja programa

Značaj programa

Primjenom ovog kriterijuma zahtjevi se ocjenjuju na osnovu usklađenosti predloženog programa osposobljavanja sa utvrđenim potrebama nezaposlenih lica, odnosno da li program dovodi do otklanjanja utvrđenih prepreka u zapošljavanju pripremljenih nezaposlenih lica.

Po ovom kriterijumu zahtjevi se ocjenjuju na osnovu potreba za realizacijom odnosnog programa u opštini sprovođenja, a uzimajući u obzir i spremnost pripremljenih nezaposlenih lica iz drugih opština za uključivanje u program i van mjesta prebivališta.

Broj bodova koji se može ostvariti po osnovu ovog kriterijumu je 1 ili 2 boda.

Zahtjev se ocjenjuje sa 1 bod kada predloženi program ne odgovara utvrđenim potrebama nezaposlenih lica ili kada su potrebe nezaposlenih lica za uključivanje u predloženi program ispod iskazanih potreba podnosioca zahtjeva.

Ukoliko rezultat ostvaren po ovom kriterijumu bude 1 bod, zahtjev se neće dalje ocjenjivati.

Zahtjevi za realizaciju programa koji odgovaraju utvrđenim potrebama nezaposlenih lica pripremljenih za uključivanje u program, ocjenjuju se sa 2 boda.

Kada su potrebe nezaposlenih lica pripremljenih za uključivanje u program ispod potreba iskazanih od strane dva ili više podnosioca zahtjeva za realizaciju programa u istoj opštini, a adekvatne iskazanim potrebama za realizaciju programa od strane jednog, odnosno određenog broja od više podnosioca zahtjeva, tada se svi zahtjevi po ovom kriterijumu uslovno ocjenjuju sa 2 boda.

Zahtjevi koji su po ovom osnovu uslovno ocijenjeni sa 2 boda cijeniće se i primjenom ostalih kriterijuma izbora izvođača programa.

Ukoliko se izbor jednog ili više zahtjeva uslovno ocijenjenih sa 2 boda ne može izvršiti primjenom ostalih kriterijuma izbora pri utvrđivanju predloga za izbor cijeniće se i broj pozitivno ocijenjenih programa na nivou svakog od konkretnih zahtjeva. Prednost će imati zahtjevi za realizaciju samo predmetnog predloga programa, a zatim zahtjevi sa manjim brojem pozitivno ocijenjenih predloga programa.

U slučaju da se ni na ovaj način ne može napraviti razlika između više zahtjeva uslovno ocijenjenih sa 2 boda, konačan predlog za izbor izvršiće se žrijebanjem jednog ili više zahtjeva.

Na ovaj način se obezbjeđuje kako, izbor izvođača programa spram utvrđenih potreba nezaposlenih lica, tako i izbor izvođača koji prevashodno, planiranim ishodom realizacije programa, garantuju kvalitet i održivost, a u konačnom i ekonomsku isplativost programa.

Održivost programa

Po ovom kriterijumu ocjenjuju se samo zahtjevi kojima se predviđa zapošljavanje učesnika programa u trajanju dužem od programom utvrđenog trajanja radnog odnosa od tri mjeseci.

Primjenom ovog kriterijuma zahtjevi se ocjenjuju na osnovu očekivanih rezultata realizacije programa u pogledu broja lica sa kojima će izvođač, neposredno po završetku programa, produžiti ugovore o radu. Pri ocjeni zahtjeva po ovom kriterijumu uzima se u obzir i vrsta i trajanje radnog odnosa.

Zahtjevi kojima se predviđa da se neposredno po završetku programa zaključe ugovori o radu na određeno vrijeme, ocjenjuju se dodjeljivanjem 0,30 bodova, po zaposlenom, za svaki mjesec rada.

Zahtjevi kojima se predviđa da se neposredno po završetku programa zaključe ugovori o radu na neodređeno vrijeme ocjenjuju se dodjeljivanjem 5 bodova, po zaposlenom.

Konkurentnost i razvijenost opštine sprovođenja programa

Zahtjevi kojima se predviđa realizacija programa u sjevernim i manje razvijenim opštinama ocjenjivaće se sa 2 boda.

2. Kriterijumi izbora učesnika programa

Izbor učesnika programa izvršiće se iz reda pripremljenih nezaposlenih lica za uključivanje u program u saradnji sa izabranim izvođačima programa, a saglasno uslovima određenih radnih mjesta iskazanim zahtjevima izvođača.

IV OBIM SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA

Raspoloživa sredstva za realizaciju programa osposobljavanja za rad kod poslodavca iznose 278.017,50 €. Ovim sredstvima planira se realizacija programa osposobljavanja za 250 lica iz ciljne grupe programa.

Zavod će učestvovati u finansiranju programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, u trajanju od tri mjeseca.

Učešće Zavoda u finansiranju opravdanih troškova osposobljavanja za rad kod poslodavca na mjesečnom nivou iznosi 370,69 €, po učesniku programa, što je na nivou ukupnog troška minimalne zarade utvrđene Odlukom Vlade Crne Gore, br. 07-2041 od 23.05.2019. godine ("Sl. list Crne Gore", br.33/19).

Učešće Zavoda u finansiranju opravdanih troškova osposobljavanja za rad kod poslodavca za vrijeme trajanja programa iznosi 1.112,07 €, po učesniku programa.